

Obra Social "la Caixa"

Concello de
OURENSE

L'Àrtic es trenca

Dossier de premsa

Xardin do Posío. Ourense

Del 19 d'octubre al 29 de novembre de 2018

Una mostra itinerant aborda la singularitat dels ecosistemes del pol nord a través d'espectaculars fotografies d'Andoni Canela i innovadors mòduls interactius

L'Obra Social "la Caixa" i l'Ajuntament d'Ourense l'exposició *L'Àrtic es trenca*

- **Que l'Àrtic es trenca no és cap novetat i ho certifiquen les xifres. El setembre del 2012 es va superar el mínim històric de gel en la banquisa polar. La superfície glaçada es va reduir el 18 % amb relació al mínim anterior, pèrdua que equival gairebé al doble de la superfície d'Espanya. En els últims vint-i-cinc anys s'han perdut tres quartes parts de la capa de gel marí de l'oceà Àrtic. El gruix mitjà d'aquest gel marí s'ha reduït un 50 % amb relació a dècades enrere. En aquesta situació, d'aquí a trenta anys l'oceà Àrtic es podria quedar sense gel durant l'estiu.**
- **L'objectiu de l'exposició de l'Obra Social "la Caixa" *L'Àrtic es trenca* és mostrar la singularitat dels ecosistemes del pol nord, explicant l'important paper que tenen en el clima global, així com les seves característiques físiques i la seva biodiversitat. I tot això, a través d'un centenar de fotografies molt impactants d'Andoni Canela, un dels fotògrafs de natura més prestigiosos. Les instantànies d'aquest vast, inhòspit i impressionant territori, preses expressament per a la mostra, acompanyaran els visitants en els 200 metres quadrats de recorregut que té l'exposició.**
- **Per conèixer més de prop aquests valuosos ecosistemes i valorar-ne la importància, la mostra es presenta dividida en quatre àmbits: el clima àrtic, la vida en una situació extrema, l'empremta humana i les llums del nord.**
- **La mostra es podrà veure en un espai exclusiu i innovador que recrea el gèlid ambient de l'Àrtic. A dins, s'hi podrà descobrir, per exemple, per què no es congelen les potes dels animals o si l'ós polar és en realitat blanc, a més d'escoltar un conte *inuit-yupik*, música *sami* i una infinitat de coses més que apropiaran els**

visitants a l'Àrtic. L'exposició organitzada per l'Obra Social "la Caixa" en col·laboració amb l'Ajuntament d'Ourense podrà visitar-se al Xardin do Posío, fins al proper 29 de novembre de 2018.

Ourense, 19 d'octubre de 201. L'alcalde de Ourense, Jesús Vázquez; i el director d'Àrea de Negoci de CaixaBank a Ourense, Fernando Garza, han presentat avui la mostra itinerant *L'Àrtic es trenca*, una singular exposició que té com a finalitat fer conèixer l'importantíssim paper dels ecosistemes del pol nord i conscienciar de la importància de la conservació de la regió polar.

Les altes temperatures dels darrers estius han accelerat el desglaç superficial de l'Àrtic. Les fractures d'icebergs fan del tot evidents els símptomes del procés de transformació d'una de les zones més sensibles de la Terra. Aquests canvis, que desencadenen una acceleració del canvi climàtic, afectaran el clima de tot el planeta.

L'exposició vol fomentar el pensament crític i sensibilitzar sobre un problema mediambiental important: els efectes del canvi climàtic a l'Àrtic i les seves conseqüències per a la resta del planeta.

Una part important de l'exposició està formada per les fotografies d'Andoni Canela, que ha viatjat per Groenlàndia, Alaska, Canadà, Svalbard, Islàndia, Rússia i Lapònia i ens acosta a la realitat recent de la regió àrtica.

L'Àrtic es trenca presenta també audiovisuals que expliquen què és una aurora boreal o l'efecte albedo, i interactius que, entre d'altres coses, mostren com es desfan els casquets polars i que permeten observar el pèl d'un ós polar, líquens i plantes carnívores.

D'altra banda, un conjunt de peces procedents de Nunavut (Canadà) i del nord d'Alaska ens acosten a la vida i la cultura dels seus habitants. A més, els visitants poden escoltar un conte *inuit-yupik* i música *sami* per sentir-se immersos en l'extraordinària regió àrtica.

Un espai exclusiu i innovador creat especialment per a la mostra simula un passeig entre icebergs. Les peces i les imatges que integren l'exposició estan disposades sobre parets irregulars i geomètriques que recorden les parets de glaç i juguen amb les seves nombroses gradacions de blancs i blaus.

El clima àrtic

Les glaceres i els ecosistemes àrtics contenen la història del clima del nostre planeta. També són indicadors valuosos de les alteracions climàtiques que

s'esdevenen actualment. Per això tenen un valor incalculable per a la ciència, i els científics treballen en diferents programes d'investigació centrats en l'Àrtic.

Al llarg del recorregut d'aquest àmbit es mostren les diferències existents entre els tipus de gel que hi ha a la regió àrtica: icebergs, glaceres, banquisa... S'explica l'important paper que tenen com a reguladors en el clima terrestre. També s'hi pot contemplar la bellesa de les formes dels cristalls amb els quals es forma el gel. I un multimèdia esfèric descobreix la durada de la nit àrtica i moltes altres singularitats.

La vida en una situació extrema

Malgrat la duresa del clima, l'ecosistema àrtic acull una gran varietat d'éssers vius. Aquestes espècies han desenvolupat estratègies significatives que els permeten aïllar-se o suportar el fred, caminar sobre la neu i camuflar-se en l'entorn.

Amb la disminució del gel àrtic, animals com els óssos polars poden estar en perill, algunes aus migratòries poden perdre les seves niuades a causa de la falta de terreny estable i alguns dels vegetals més resistents del planeta, com ara les moltes i els líquens que poblen la tundra, poden ser substituïts per espècies més meridionals.

A l'Àrtic, animals i plantes s'han convertit en mestres de la supervivència. En aquest àmbit és possible conèixer diferents estratègies d'adaptació tant en plantes com en animals. Entre d'altres particularitats, hi ha el cas del xatrac àrtic, que és capaç de fer la volta al món i tornar cada estiu al mateix lloc, o el de plantes que mengen insectes.

L'empremta humana

Més de vint grups ètnics viuen al voltant de l'oceà Àrtic. Ara intenten adaptar-se a les modificacions que el canvi global produeix al seu entorn, i lluiten per no perdre les seves tradicions.

Per acostar-nos als habitants de l'Àrtic i conèixer la seva forma de vida i la seva cultura, en aquest àmbit es mostra la roba i els estris dels *inuit*, maquetes de les cases on viuen, etc.

Sota el gel s'amaguen grans tresors, com per exemple gas natural, petroli, carbó, ferro, níquel i or. La pressió econòmica és molt forta i molts esperen les oportunitats que comportarà la desaparició del gel. Què passarà amb aquest valuós ecosistema?

Les llums del nord

Les aurores boreals són un espectacle celeste meravellós. Es produeixen quan partícules originades al Sol (vent solar) arriben a l'atmosfera terrestre. Entendre l'origen d'aquests fenòmens i gaudir de la contemplació de les aurores boreals escoltant llegendes *inuit* servirà per tancar el recorregut de la mostra.

Un espai expositiu exclusiu i innovador

Per a l'exhibició de l'exposició *L'Àrtic es trenca*, l'àrea de R+D de l'Obra Social "la Caixa" ha dissenyat un espai especial i innovador, la UD 100. Aquest sistema converteix la caixa d'un contenidor en un espai expositiu de 100 metres quadrats lliures i amb una altura a la part central de fins a 5,5 metres. El sistema desenvolupat permet també unir fins a tres UD 100 per obtenir un espai que pot incloure exposicions de 300 metres quadrats.

En aquest cas, dues UDS de 100 metres recrea la sensació del gèlid ambient de l'Àrtic amb l'ajuda de música i sons propis d'aquesta valuosa part del planeta. Així, els visitants se sentiran immersos en aquest lloc tan remot i extraordinari com és l'Àrtic.

Un sofisticat sistema hidràulic d'autoanivellació controlat mitjançant una pantalla tàctil permet, en un temps rècord, que dos tècnics assumeixin les tasques de desplegament de la UD 100 des de l'obertura completa de l'habitable fins a l'assentament complet en el terreny: un dirigeix els moviments i l'altre els controla, confirma o avorta davant de qualsevol imprevist. El sistema individualitzat d'ancoratge al sòl permet corregir desnivells de fins al 3 %.

S'ha posat un èmfasi especial en l'apartat de sostenibilitat, concretament en el consum energètic, mitjançant panells dobles amb càmera d'aire, concepte aquest diametralment oposat a l'habitual lona usada als envelats. El disseny del sostre, disposat en forma triangular i amb una trapa orientable, facilita de manera controlada l'evacuació de l'aire calent acumulat a la zona superior. Finalment, un sistema molt modern de refrigeració natural (*free cooling*) complementa l'optimització de l'energia per al manteniment del clima desitjat.

Per a la il·luminació, la UD utilitza el sistema LED en format de focus i tires encastables de baix consum.

Amb aquest nou espai, l'Obra Social "la Caixa" divulga el coneixement científic, social i cultural a un públic més ampli. La finalitat d'aquestes exposicions, que itineren per diferents poblacions i s'instal·len en espais cedits pels municipis, és arribar al màxim nombre possible de persones.

L'Àrtic es trenca

Del 19 d'octubre al 28 de novembre de 2018

Xardin do Posío
Ourense

Inauguració: divendres, 19 d'octubre a les 11 h

Horari: de dilluns a divendres, de 12.30 a 14 h i de 17 a 21 h

Dissabtes, diumenges i festius, de 10.30 a 14.30 h i de 16.30 a 21 h

Visites escolars: prèvia cita al telèfon 900 80 11 37

Visites guiades: de dilluns a divendres, a les 18 h

Dissabtes, diumenges i festius, a les 13 i 18 h

Visites grups escolars i altres colectius: de dilluns a divendres, de 9.30 a 13.30 h i de 15 a 17 h

Servei d'Informació:

900 22 30 40

info@fundacionlacaixa.org

Àrea de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Victoria Lobato: 629 732351 vlcomunicacion@vlcomunicacion.com

Sala de Premsa Multimèdia: <http://premsa.lacaixa.es/obrasocial>